

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

379/2014

(της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ (δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 18η Δεκεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες δεκατέσσερα (2014) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7, στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος** : Ράϊκος Δημήτριος
- 2. Αντιπρόεδρος** : Μπουσουλέγκα Χριστίνα
- 3. Μέλη** : Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Λουρίκας Δημήτριος
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Τσιάβου Στυλιανή

Εισηγητής: Κανταρτζή Ηλιάνα

Κατά την διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η Εισηγήτρια κ. Κανταρτζή (μέσω τηλεδιάσκεψης) καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κ. Καξιρή, οι οποίες και αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Ερώτημα: Το υπ' αριθ. πρωτ. 8019/18-11-2014 έγγραφο αίτημα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το οποίο παρελήφθη από την Αρχή στις 20-11-2014.

Θέμα: Έγκριση προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 εδ. γ του ΠΔ 60/2007 για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, προϋπολογισμού 771.250,13€ πλέον Φ.Π.Α. (948.637,656€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ).

- 1.** Με το υπ' αριθ. πρωτ. 8019/18-11-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 4856/18-11-2014) έγγραφο αίτημά του, το οποίο επανυποβλήθηκε στην Αρχή στις 20-11-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 4890/20-11-2014) με επιπρόσθετα συνημμένα έγγραφα και συμπληρώθηκε, κατόπιν αιτήματος της Αρχής

(αριθ. πρωτ. 4890/27-11-2014), με το υπ' αριθ. πρωτ. 11781/28-11-2014 έγγραφό του (αριθ. πρωτ. εισερχ. 5054/28-11-2014), το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (εφεξής Α.Π.Θ.) υπέβαλε αίτημα για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής Αρχή), για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., προϋπολογισμού 771.250,13€ πλέον Φ.Π.Α. (948.637,656€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή και για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει κατόπιν διαπραγμάτευσης.

Ο φάκελος του υπό εξέταση αιτήματος συμπληρώθηκε εκ νέου από την αναθέτουσα αρχή με τα προσκομιζόμενα υπ' αριθμ. 12845/08-12-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 5177/09-12-2014) και υπ' αριθ. πρωτ. 14452/17-12-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 5327/17-12-2014) έγγραφα.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα, προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

2. Με το ως άνω έγγραφό του, το Α.Π.Θ. υπέβαλε αυτοτελές αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης. Παρόλα αυτά, σημειώνεται ότι είναι το έκτο κατά σειρά αίτημα μέσα σε χρονικό διάστημα είκοσι (20) μηνών από τον ίδιο φορέα, για τις ίδιες υπηρεσίες στη νομική βάση του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007.

Ειδικότερα:

2.1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 17618/21-03-2013 έγγραφο αιτήμά του, το Α.Π.Θ. αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Πανεπιστημίου, προϋπολογισμού 985.664,06 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, μέγιστης διάρκειας τρεισήμισι (3,5) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που ο διενεργούμενος υπ' αριθμ. 318/2013 διαγωνισμός (ημερομηνία διενέργειας: 20-02-2013) ολοκληρωνόταν νωρίτερα τότε θα διεκόπτετο η σύμβαση που θα προέκυπτε από τη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Με την υπ' αριθ. 203/2013 απόφασή της, η Αρχή απέρριψε το σχετικό αίτημα του Α.Π.Θ., στη βάση της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. (γ) υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011, καθώς από την εξέταση του υποβληθέντος αιτήματος σε συνδυασμό με τα προσκομισθέντα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25 παρ. 1 περ. γ' του π.δ. 60/2007.

2.2. Στη συνέχεια, με το υπ' αριθ. πρωτ. 21412/22-04-2013 έγγραφό του, το Α.Π.Θ. υπέβαλε αίτηση θεραπείας για την ανάκληση της παραπάνω απόφασης, επί της οποίας η Αρχή εξέδωσε την υπ' αριθ. 257/2013 απόφαση, με την οποία, για τους λόγους που αναφέρονται στην ως άνω απόφαση, παρείχε εν μέρει σύμφωνη γνώμη για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση ολοκλήρωσης του υπ' αριθμ. 318/2013 διαγωνισμού και υπογραφής σύμβασης με τον αναδειχθέντα ανάδοχο, η σύμβαση θα διεκόπτετο. Ακολούθως, κατόπιν διενέργειας διαδικασίας διαπραγμάτευσης στις 04-06-2013, αναδείχθηκε ανάδοχος η εταιρεία ISS Facility Services A.E. και συνήφθη η υπ' αριθ. 28638/01-07-2013 σχετική σύμβαση δίμηνης διάρκειας (01-07-2013 έως 15-09-2013,

εξαιρουμένου του χρονικού διαστήματος από 01-08-2013 έως 15-08-2013 που το Πανεπιστήμιο παραμένει κλειστό), έναντι συνολικής τιμής κατακύρωσης 528.807,045€ χωρίς Φ.Π.Α. (650.432,665€ με Φ.Π.Α.).

2.3. Στη συνέχεια, με το υπ' αριθ. πρωτ. 31739/16-07-2013 έγγραφο αίτημά του προς την Αρχή, το Α.Π.Θ. επικαλούμενο ότι η ήδη εκτελούμενη υπ' αριθ. 28638/01-07-2013 σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας δεν προβλέπετο να επαρκέσει μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών του υπ' αριθμ. 318/2013 διαγωνισμού και προκειμένου να διασφαλιστεί η απολύτως αναγκαία και επιτακτικά επείγουσα ανάγκη καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου στο προσεχές μέλλον αλλά και μέχρι την ολοκλήρωση του υπό εξέλιξη διαγωνισμού, αιτήθηκε εν νέου την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας των χώρων του Πανεπιστημίου, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, για ενάμιση (1,5) μήνα από την υπογραφή της σύμβασης, προϋπολογισμού 422.427,46€ χωρίς Φ.Π.Α., σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονταν στην προσκομιζόμενη υπ' αριθ. 324/2013 πρόσκληση για διαπραγμάτευση. Με την υπ' αριθ. 389/2013 απόφασή της, η Αρχή, λαμβανομένων υπόψη των νομικών παραδοχών της προηγηθείσας υπ' αριθ. 257/2013 απόφασής της, διαπίστωσε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 και έκανε δεκτό το σχετικό αίτημα του Α.Π.Θ. Μετά την κατά τα ανωτέρω παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, το Α.Π.Θ. προέβη στις 28-08-2013 σε διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τους όρους της υπ' αριθ. 324/2013 διακήρυξης διαπραγμάτευσης, για την ανάδειξη αναδόχου που θα αναλάβει την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., για διάστημα ενάμισι (1,5) μηνός. Από την παραπάνω διαδικασία διαπραγμάτευσης αναδείχθηκε εκ νέου ανάδοχος η εταιρεία ISS Facility Services A.E. και συνήφθη η υπ' αριθ. 1170/16-09-2013 σχετική σύμβαση. Με την εν λόγω σύμβαση ανατίθετο στην ανάδοχο εταιρεία ISS Facility Services A.E., η εκτέλεση των υπηρεσιών καθαριότητας του Πανεπιστημίου από 16-09-2013 έως 31-10-2013, έναντι συνολικής τιμής κατακύρωσης 409.332,209€ (χωρίς Φ.Π.Α.).

2.4. Με την υπ' αριθμ. 34311/04-09-2013 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου ο υπ' αριθμ. 318/2013 διαγωνισμός ματαιώθηκε διότι οι οικονομικές προσφορές των εταιρειών ISS Facility Services A.E. και ΥΑΔΕΣ A.E. απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες. Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 2867/18-09-2013 απόφαση της Συγκλήτου εγκρίθηκε η υπ' αριθμ. 327/2013 προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για υπηρεσίες καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., προϋπολογισμού 3.379.419,64€ πλέον Φ.Π.Α. και 4.156.686,15 συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους (από 01-01-2014 ή άλλως από την υπογραφή της σύμβασης και μέχρι τις 31-12-2014), με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού την 14^η-11-2013. Τέλος, με την υπ' αριθμ. 2985/14-10-2013 απόφασή της, η Σύγκλητος, δεδομένου ότι: α) η προηγούμενη υπ' αριθ. 1170/16-09-2013 σύμβαση έληγε στις 31-10-2013, β) οι διαδικασίες του τρέχοντος, υπ' αριθ. 327/2013 διαγωνισμού δεν προβλεπόταν να ολοκληρωθούν στο άμεσο μέλλον και γ) κρινόταν απολύτως αναγκαία και επιτακτικά επείγουσα η ανάγκη καθαριότητας των χώρων του Α.Π.Θ. προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία των εργαζομένων και των φοιτητών, γνωμοδότησε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 25 του π.δ. 60/2007, 22 του π.δ. 118/2007 και 2 παρ. 13 περ. V του ν. 2286/1995 και αιτήθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 2958/14-10-2013 έγγραφο αίτημά του, την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Πανεπιστημίου, προϋπολογισμού

1.689.709,82€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών με δυνατότητα παράτασης για άλλους τρεις (3) μήνες. Με την υπ' αριθ. 513/2013 απόφασή της, η Αρχή απέρριψε το σχετικό αίτημα του Α.Π.Θ. λόγω παράβασης του άρθρου 2 παρ. 2 περ. (γ) υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011, καθόσον το Α.Π.Θ. είχε ήδη προβεί σε σχετική απόφαση και πρόσκληση υποβολής προσφορών για την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης. Ακολούθως, σε συμμόρφωση της υπ' αριθμ. 513/2013 απόφασης της Αρχής, το Α.Π.Θ. ματαίωσε την προηγούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

2.5. Κατόπιν τούτου, το Α.Π.Θ. με το υπ' αριθ. πρωτ. 13846/23-12-2013 έγγραφο αίτημά του αιτήθηκε εκ νέου την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής σύμφωνα με τα άρθρα 25 του π.δ. 60/2007, 22 του π.δ. 118/2007 και 2 παρ. 13 περ. V του ν. 2286/1995 για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Πανεπιστημίου, προϋπολογισμού 985.664,06€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.), με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή, για χρονικό διάστημα τρεισήμισι (3,5) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που ο διενεργούμενος υπ' αριθμ. 327/2013 διαγωνισμός ολοκληρωνόταν νωρίτερα τότε θα διεκόπτετο η σύμβαση που θα προέκυπτε από τη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Με το ως άνω αίτημά του το Α.Π.Θ. επικαλέστηκε το λόγο της καθυστέρησης ολοκλήρωσης του διαγωνισμού εξαιτίας της άσκησης προδικαστικής προσφυγής εκ μέρους της ένωσης εταιρειών «ΥΑΔΕΣ Α.Ε. - TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.». Με την υπ' αριθ. 1/2014 απόφασή της, η Αρχή απέρριψε το σχετικό αίτημα του Α.Π.Θ., καθώς από την εξέταση του υποβληθέντος αιτήματος σε συνδυασμό με τα προσκομισθέντα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. γ' του π.δ. 60/2007.

2.6 Με το υπ' αριθ. πρωτ. 20989/19-02-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 928/20-02-2014) έγγραφο αίτημά του, το Α.Π.Θ. υπέβαλε εκ νέου αίτημα για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., προϋπολογισμού 844.854,91€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα έως τριών (3) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει κατόπιν διαπραγμάτευσης, με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή και με την προϋπόθεση ότι σε περίπτωση που ο διενεργούμενος υπ' αριθμ. 327/2013 διαγωνισμός ολοκληρωθεί νωρίτερα τότε θα διακοπεί η σύμβαση. Με το ως άνω αίτημά του το Α.Π.Θ. επικαλέστηκε το λόγο της καθυστέρησης ολοκλήρωσης του διαγωνισμού εξαιτίας της κατάθεσης αίτησης ασφαλιστικών μέτρων εκ μέρους της ένωσης εταιρειών «ΥΑΔΕΣ Α.Ε. - TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.» κατόπιν της σιωπηρής απόρριψης της υπ' αριθ. πρωτ. Α.Π.Θ. 18572/20-01-2014 προδικαστικής προσφυγής κατά της υπ' αριθμ. 2878/10-01-2014 απόφασης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., η οποία ενέκρινε την αξιολόγηση και κατάταξη των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων. Με την υπ' αριθ. 73/2014 απόφασή της, η Αρχή απέρριψε το σχετικό αίτημα του Α.Π.Θ., καθώς από την εξέταση του υποβληθέντος αιτήματος σε συνδυασμό με τα προσκομισθέντα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του άρθρου 25 παρ. 1 εδ. γ' του π.δ. 60/2007.

2.7 Από τη διακήρυξη με αριθμ. 327/2013 προέκυψε η υπ' αριθμ. 327/2014 σύμβαση για την καθαριότητα κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., η οποία υπογράφηκε στις 09-10-2014 κατόπιν της ολοκλήρωσης του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο με την υπ' αριθμ. 211/2014 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου του και λήγει στις 31-12-2014 χωρίς να προβλέπεται σε αυτή δυνατότητα παράτασής της.

2.8 Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 19115/27-01-2014 έγγραφο της Γεν. Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών το Α.Π.Θ. αιτήθηκε από Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων την έγκριση πίστωσης ποσού 4.156.686,15€ για το οικονομικό έτος 2015 και 4.156.686,15€ για το οικονομικό έτος 2016, για την κάλυψη δαπανών καθαριότητας.

2.9 Με το υπ' αριθμ. 88297/Δ12/05-06-2014 (ΑΔΑ ΒΙΥΗ9-1Θ6) έγγραφο του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων εγκρίθηκε το ποσό των 4.000.000,00€ για το οικονομικό έτος 2015 και 3.800.000,00€ για το έτος 2016 για την καθαριότητα του ΑΠΘ.

2.10 Η Σύγκλητος του ΑΠΘ στη συνεδρίασή της με αριθμ. 2889/18-06-2014 (έγγραφο αριθμ. 32279/18-06-2014) ενέκρινε τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης αρ. 335/2014 και την προκήρυξη διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού για την καθαριότητα κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ. προϋπολογισμού 6.170.001,02€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και διάρκειας 24 μηνών από 01-01-2015 ή από την υπογραφή της σύμβασης και μέχρι τις 31-12-2016.

2.11 Ο εν λόγω διαγωνισμός διενεργήθηκε στις 02-09-2014 με συμμετέχουσες τις εταιρείες α) ένωση εταιρειών “ΥΑΔΕΣ ΑΕ – TASK J. & P. - ΑΒΑΞ ΑΕ” και β) ISS Facility Services ΑΕ. Με απόφαση της Συγκλήτου (συνεδρίαση με αριθμό 2894/24-09-2014 – έγγραφο με αριθμό 2425/25-09-2014) εγκρίθηκε ο έλεγχος των δικαιολογητικών των συμμετεχουσών εταιρειών, κατόπιν των από 08-09-2014 και 22-09-2014 πρακτικών της 1ης και 2ης συνεδρίασης της Επιτροπής Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων του διαγωνισμού. Κατόπιν τούτου, η Σύγκλητος με απόφασή της (συνεδρίαση με αριθμό 2896/17-10-2014 – έγγραφο με αριθμό 4691/17-10-2014) επικύρωσε τη βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών των συμμετεχουσών εταιρειών, κατόπιν του από 13-10-2014 πρακτικού της 3ης της Επιτροπής Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων του διαγωνισμού.

2.12 Η ένωση εταιρειών “ΥΑΔΕΣ ΑΕ – TASK J. & P. - ΑΒΑΞ ΑΕ” κατέθεσε την υπ' αριθμ. 7389/30-10-2014 προδικαστική προσφυγή κατά της ως άνω απόφασης της Συγκλήτου αναφορικά με την τεχνική αξιολόγηση των προσφορών. Περαιτέρω, η ένωση εταιρειών, κατόπιν της παρέλευσης της νόμιμης προθεσμίας, κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης την από 24-11-2014 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά της σιωπηρής απόρριψης της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής της, η εκδίκαση της οποίας προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο της 15-12-2014. Η δε Σύγκλητος στη συνεδρίασή της αριθμ. 2898/25-11-2014 ενέκρινε την εισήγηση της Επιτροπής Προδικαστικών Προσφυγών και αποφάσισε την απόρριψη της αριθμ. 7389/30-10-2014 προδικαστικής προσφυγής της ένωσης εταιρειών. Κατόπιν τούτου, όπως προκύπτει από το προσκομιζόμενο στην Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 12845/08-12-2014 (αρ. πρωτ. εισερχ. 5177/09-12-2014), η ένωση εταιρειών “ΥΑΔΕΣ ΑΕ – TASK J. & P. - ΑΒΑΞ ΑΕ” παραιτήθηκε στις 02-12-2014 από την από 24-11-2014 ασκηθείσα αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατά της τεχνικής αξιολόγησης των προσφορών.

2.13 Στις 08-12-2014 η Επιτροπή Αξιολόγησης του Διαγωνισμού με αριθμ. 335/2014 συνεδρίασε και άνοιξε τις οικονομικές προσφορές των διαγωνιζόμενων. Επειδή, όμως, διαπίστωσε ότι για μεν τη συμμετέχουσα εταιρία ISS Facility Services Α.Ε. το ύψος του διοικητικού κόστους, του κόστους αναλωσίμων και του εργολαβικού κέρδους είναι χαμηλό, για δε την ένωση εταιρειών “ΥΑΔΕΣ ΑΕ – TASK J. & P. - ΑΒΑΞ ΑΕ” το εργολαβικό κέρδος είναι χαμηλό, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει, σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' κεφ. Ε' – ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΤΙΜΕΣ της Διακήρυξης, όπου ορίζεται ότι: *“Εάν στον διαγωνισμό οι προσφερόμενες τιμές είναι υπερβολικά χαμηλές θα εξετάζονται λεπτομερώς οι προσφορές πριν την έκδοση της απόφασης κατακύρωσης. Για το σκοπό αυτό θα ζητηθούν από τον προσφέροντα να παρασχεθούν εγγράφως οι αναγκαίες*

διευκρινήσεις σχετικά με τον οικονομικό χαρακτήρα της διαδικασίας παροχής της υπηρεσίας ή τις τεχνικές λύσεις που έχουν επιλεγεί ή τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που διαθέτει ο προσφέρων, τις οποίες επαληθεύει πριν την απόρριψη της προσφοράς” να της παρασχεθούν εγγράφως έως τις 12-12-2014 οι απαραίτητες διευκρινήσεις. Από τηλεφωνική επικοινωνία με τον φορέα περιήλθε σε γνώση της Αρχής ότι έχουν ήδη παρασχεθεί οι αιτούμενες διευκρινήσεις και η Επιτροπή Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων θα συνεδριάσει προκειμένου να της αξιολογήσει και να κατατάξει τις οικονομικές προσφορές.

3. Με το υπό εξέταση υπ' αριθ. πρωτ. 8019/18-11-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 4856/18-11-2014 και 4890/20-11-2014) έγγραφο αίτημά του, το Α.Π.Θ. υπέβαλε αίτημα για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα τις διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, για τη σύναψη σύμβασης καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., προϋπολογισμού 771.250,13€ πλέον Φ.Π.Α. (948.637,656€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή και για χρονικό διάστημα έως τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει κατόπιν διαπραγμάτευσης. Στο εν λόγω έγγραφο της αναθέτουσας αρχής ορίζεται ότι το αίτημα για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης υποβάλλεται “δεδομένου ότι κρίνεται απολύτως αναγκαία και επιτακτικά επείγουσα η ανάγκη καθαριότητας των χώρων (εσωτερικών και εξωτερικών) του ΑΠΘ (εντός και εκτός του campus), στο προσεχές μέλλον, αλλά και μέχρι την ολοκλήρωση του νέου διαγωνισμού με αριθμό 335/2014, ώστε να διασφαλιστεί η υγεία 5.000 εργαζόμενων και 80.000 φοιτητών και να εξυπηρετηθούν λόγοι δημοσίου συμφέροντος αναγόμενοι στην κανονική και απρόσκοπτη λειτουργία του ΑΠΘ”.

II. Νομικό πλαίσιο

4. Το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 61 παρ. 1 του ν. 4146/2013, ορίζει ότι: «Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων».

5. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει ότι:

Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ, για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός αυτών που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο iii), που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος IV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε i) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα IV, είτε ii) από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αφορούν προϊόντα τα οποία δεν καλύπτει το Παράρτημα V, είτε iii) από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή και έχουν ως

αντικείμενο υπηρεσίες της κατηγορίας 8 του Παραρτήματος II Α, υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών της κατηγορίας 5 των οποίων οι θέσεις στο CPV είναι αντίστοιχες με τους αριθμούς αναφοράς CPC 7524, 7525 και 7526, ή/και υπηρεσίες που αναφέρονται στο Παράρτημα II Β.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του με αρ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ής Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, τα ως άνω ποσά, από 01.01.2014 αναπροσαρμόστηκαν στις 134.000€ και 207.000 ευρώ, αντίστοιχα.

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, με τίτλο «*Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)*»: «*Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: [...]γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη*».

Συναφείς με το τελευταίο αυτό άρθρο είναι και οι διατάξεις των άρθρων 22 εδ. α' του π.δ. 118/2007 και 2 παρ. 13 περ. V του ν. 2286/1995.

III. Νομική εκτίμηση

7. Δεδομένου ότι το υπό εξέταση αίτημα του ΑΠΘ αφορά την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2. περ δ' του π.δ. 60/2007, η οποία λόγω της εκτιμώμενης αξίας της εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω π.δ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

8. Σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΚ, η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) περιπτώσεις (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την

οδηγία αυτή περιπτώσεις, με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48). Το δε βάρος απόδειξης της ύπαρξης εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέκκλιση, φέρει εκείνος ο οποίος τις επικαλείται (βλ. Δ.Ε.Κ. απόφαση της 14.9.2004, Υπόθεση C-385/02, απόφαση της 18.5.1995, Υπόθεση C-57/94, απόφαση της 12.1.1994, Υπόθεση C-296/92, απόφαση της 17.11.1993, Υπόθεση C-71/02, απόφαση της 10.3.1987, Υπόθεση C-199/85, Υπόθεση C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας).

9. Εν προκειμένω, στο υπ' αριθ. πρωτ. 8019/18-11-2014 έγγραφο-αίτημα του Πρύτανη του Α.Π.Θ. προς την Αρχή αναφέρεται η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007. Στο εν λόγω έγγραφο γίνεται επίκληση της επιτακτικά επείγουσας ανάγκης για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας η οποία προκύπτει από γεγονότα απρόβλεπτα και χωρίς ευθύνη της αναθέτουσας αρχής. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ) προκύπτει ότι αφορά στην περίπτωση της παρ. 1γ' του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, εξάλλου οι επικαλούμενοι λόγοι παραπέμπουν ευθέως στη γραμματική διατύπωση (βλ. ανωτέρω παρ. 3.) της εν λόγω διάταξης.

10. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του ως άνω π.δ/τος και μάλιστα για την εξαίρεση του "κατεπείγοντος", η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή των κάτωθι προϋποθέσεων.

(α) Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

(i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,

(ii) την ύπαρξη απροβλέπτου γεγονότος,

(iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

(iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14). Συνεπώς, για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης, απαιτείται η σωρευτική πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων.

(β) Ως απρόβλεπτες περιστάσεις πρέπει να νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί

κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπειγόντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

(γ) Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει η Αρχή και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ) και δέχονται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6, 9, 31, 81, 236, 254, 408, 435/2013 και 30, 31, 48, 66, 92/2014 καθώς και πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205, 214/2007, 15, 74/2008 και Τμ. VI 3355/2009 και 2050, 935/2010).

11. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης

Σύμφωνα με τα προσκομιζόμενα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, οι ανάγκες που επικαλείται το Α.Π.Θ. θα καταστούν κατεπείγουσες εφόσον δεν τελεσφορήσει η τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία έως τη λήξη της ισχύουσας υπ' αριθμ. 327/2014 σύμβασης, καθώς αφορούν στην καθαριότητα χώρων οι οποίοι είναι ανοιχτοί στο κοινό και η μη διασφάλιση των κανόνων υγιεινής από τις 01-01-2015, οπότε και θα λήξει η ισχύουσα 327/2014 σύμβαση, δύναται να θέσει σε κίνδυνο την υγεία των εργαζομένων, των φοιτητών και τη δημόσια υγεία γενικότερα.

β) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Με το υπό εξέταση αίτημά του, το Α.Π.Θ. αρχικά επικαλέστηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 8019/18-11-2014 έγγραφό του (αρ. πρωτ. εισερχ. 4856/18-11-2014 με επανυποβολή στο ορθό με αρ. πρωτ. 4890/20-11-2014), όπως αυτό συμπληρώθηκε με το υπ' αριθμ. 11781/28-11-2014 (αρ. πρωτ. εισερχ. 5054/28-11-2014) ως λόγο για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, το γεγονός ότι η ολοκλήρωση του ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού με αρ. 335/2014, θα καθυστερήσει εξαιτίας της **κατάθεσης της από 30-10-2014 προδικαστικής προσφυγής της «ΕΝΩΣΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΥΑΔΕΣ Α.Ε. - TASK J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.» και της από 24.11.2014 αίτησης ασφαλιστικών μέτρων** της ίδιας προσφέρουσας εταιρείας, η οποία ασκήθηκε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης (βλ. παρ. 2.12 ανωτέρω) κατόπιν της τεκμαιρόμενης απόρριψης της προηγηθείσας προδικαστικής προσφυγής της εν λόγω ένωσης.

Ωστόσο, από το υπ' αριθ. πρωτ. 12845/08-12-2014 προσκομιζόμενο από το Α.Π.Θ. έγγραφο (αρ. πρωτ. εισερχ. 5177/09-12-2014) προκύπτει ότι ο ως άνω επικαλούμενος λόγος έχει ούτως ή άλλως αρθεί, δεδομένης της από 02-12-2014 παραίτησης της προσφέρουσας ένωσης εταιρειών "ΥΑΔΕΣ Α.Ε. - TASK J&P - ΑΒΑΞ Α.Ε." από την ασκηθείσα εκ μέρους της αίτησης ασφαλιστικών

μέτρων και, κατά συνέπεια, η αναθέτουσα αρχή είναι σε θέση να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία, όπως και έπραξε με το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών στις 08-12-2014. Περαιτέρω, επίκληση γίνεται και στη σοβαρή πιθανότητα μετά την κατακύρωση του διαγωνισμού να “*ασκηθεί προδικαστική προσφυγή και σε περίπτωση απορρίψεώς της, αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, λόγω της μικρής διαφοράς στις προσφερόμενες τιμές των διαγωνιζόμενων, γεγονός που θα κωλύει σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 3886/2010 την υπογραφή της σύμβασης*”. Ωστόσο, το γεγονός αυτό ως μελλοντικό και αβέβαιο δεν μπορεί να εκτιμηθεί στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 25 παρ. 1γ του ΠΔ 60/2007.

Σε κάθε περίπτωση, το γεγονός της καθυστέρησης υλοποίησης και μη ολοκλήρωσης μέχρι σήμερα του σχετικού ως άνω διαγωνισμού εξαιτίας της άσκησης αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, η οποία εν προκειμένω υπήρξε ολιγοήμερη, δεν δικαιολογεί την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καθώς δεν συνιστά απρόβλεπτη κατάσταση, δηλαδή έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός, που αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης πείρας και λογικής κατά τον προγραμματισμό της σχετικής σύμβασης, αλλά εξέλιξη πιθανή και συνήθη. Ειδικότερα, κατά πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά απρόβλεπτη κατάσταση η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής προμήθειας (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014 της Αρχής, πράξεις VI Τμ. Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007 και πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, σκέψη 7).

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως απρόβλεπτη περίπτωση το γεγονός ότι **δεν εγκρίθηκε έγκαιρα το αίτημά της προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων για ανάληψη υποχρέωσης πίστωσης δαπανών καθαριότητας για τα έτη 2015 και 2016**. Εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή απέστειλε προς το Υπουργείο Παιδείας το εν λόγω αίτημα στις 27-1-2014 (αρ. πρωτ. 19115/27-01-2014) και έλαβε από το Υπουργείο τη σχετική έγκριση τέσσερις (4) μήνες αργότερα. Ωστόσο, η καθυστέρηση της έγκρισης χρηματοδότησης δεν συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση, δηλαδή έκτακτο και ασυνήθιστο γεγονός, που αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθεί σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης πείρας και λογικής κατά τον προγραμματισμό της σχετικής σύμβασης, αλλά εξέλιξη πιθανή και συνήθη στο πλαίσιο της διοικητικής πρακτικής (πρβλ. Αποφ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 171/2014).

Επιπρόσθετα, από το με ημερομηνία εισερχομένου 09-12-2014 συμπληρωματικό έγγραφο (υπ' αριθ. πρωτ. 12845/08-12-2014 - αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 5177/09-12-2014) προκύπτει ότι το Α.Π.Θ. πλέον επικαλείται ως απρόβλεπτο γεγονός για την εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας τις **επανελημμένες καταλήψεις από φοιτητές από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους στο κτίριο Διοίκησης του Α.Π.Θ.**, η επιρροή των οποίων, ωστόσο, επί της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν αποδεικνύεται από τα προσκομιζόμενα έγγραφα, καθώς σε κανένα από τα εν λόγω έγγραφα δεν συναρτώνται οι καταλήψεις με καθυστέρηση σε συγκεκριμένο στάδιο του διαγωνισμού.

Τέλος, το Α.Π.Θ. συμπλήρωσε το υπό εξέταση αίτημά του με το προσκομιζόμενο υπ' αριθ. πρωτ.

14452/17-12-2014 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 5327/17-12-2014) έγγραφό του, με το οποίο η αναθέτουσα αρχή θέτει υπόψη της Αρχής την έκδοση της με αριθμ. 4474/2014 απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας (Γ' Τμήμα, 7μελής σύνθεση), η οποία δημοσιεύτηκε στις 11-12-2014 και **ακυρώνει τις πρυτανικές εκλογές που διενεργήθηκαν στο Α.Π.Θ.** την 12-06-2014. Στο εν λόγω έγγραφο η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι *“κατόπιν τούτου, είναι προφανές ότι πληρούται η έννοια του απρόβλεπτου, κατ’ άρθρο 25 του ΠΔ 60/2007, λόγω της διοικητικής δυσλειτουργίας που δημιουργείται στη λήψη αποφάσεων από τα συλλογικά όργανα (π.χ. Σύγκλητος) εξαιτίας της ακύρωσης, λαμβανομένων υπόψη και των χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνται για την αντικατάσταση νομιμοποίησης του καθηγητή, κ. Περικλή Μητκά από τον Αναπληρωτή Πρύτανη, καθηγητή κ. Θεόδωρο Λαόπουλο, ο οποίος προσωρινά θα ασκεί καθήκοντα Πρύτανη, με βάση του αρ. 8 παρ. 17 του Ν. 4009/2011, όπως ισχύει”*.

Ωστόσο, από τα προσκομιζόμενα στον υποβληθέντα φάκελο στοιχεία δεν προκύπτει ότι το επικαλούμενο από την αναθέτουσα αρχή ως απρόβλεπτο γεγονός της ακύρωσης των πρυτανικών εκλογών και της πιθανολογούμενης διοικητικής δυσλειτουργίας του Α.Π.Θ. έχει επηρεάσει καθ’ οιονδήποτε τρόπο την έως τώρα εξέλιξη του υπό εξέταση διαγωνισμού. Περαιτέρω, δεν αποδεικνύεται η επιρροή που θα ασκήσει επείκεινα ως προς τον εν εξελίξει διαγωνισμό το εν λόγω μελλοντικό και αβέβαιο γεγονός της *“διοικητικής δυσλειτουργίας που δημιουργείται στη λήψη αποφάσεων από τα συλλογικά όργανα”*, καθώς μάλιστα αναφέρεται ότι ο καθηγητής κ. Θεόδωρος Λαόπουλος *“προσωρινά θα ασκεί καθήκοντα Πρύτανη, με βάση του αρ. 8 παρ. 17 του Ν. 4009/2011, όπως ισχύει”*.

γ) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει.

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 25 παρ. 1 περ. γ', θα πρέπει οι κατεπείγουσες ανάγκες που επικαλείται το Α.Π.Θ. να οφείλονται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια. Στην κρινόμενη υπόθεση, ωστόσο, σύμφωνα με όσα αναλυτικά εκτέθηκαν στη σκέψη υπό στοιχείο (β) του παρόντος κεφαλαίου, δεν στοιχειοθετείται η ύπαρξη απρόβλεπτων περιστάσεων και επομένως εκλείπει η πλέον βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή της επικαλούμενης διάταξης.

Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέταση εν προκειμένω της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ απρόβλεπτης περίπτωσης (αιτίου) και κατεπείγουσας ανάγκης (αιτιατού), καθώς απουσιάζει το αίτιο ήτοι η απρόβλεπτη περίπτωση, η οποία να προκαλεί την κατεπείγουσα ανάγκη και να τελεί σε αιτιώδη σύνδεσμο με αυτή κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης.

δ) Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ότι η ανάγκη προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του Α.Π.Θ., ως αναθέτουσας αρχής, ούτε σε κωλυσιεργία ή έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας εκ μέρους της, αλλά σε καθυστέρηση εκ μέρους των αρμοδίων οργάνων για την έκδοση της απαραίτητης για την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας έγκρισης πίστωσης για τα σχετικά με το διαγωνισμό έτη.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ο έγκαιρος προγραμματισμός των διαγωνιστικών διαδικασιών για την παροχή υπηρεσιών που καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του φορέα, όπως είναι η καθαριότητα, εμπίπτει στη σφαίρα ευθύνης της αναθέτουσας αρχής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου του υπό εξέταση αιτήματος σε συνδυασμό με στοιχεία που έχουν περιέλθει σε γνώση της Αρχής στο πλαίσιο εξέτασης προηγούμενων αιτημάτων διαπραγμάτευσης της αναθέτουσας αρχής για το ίδιο αντικείμενο και με την ίδια νομική βάση, από τους προηγούμενους διεθνείς διαγωνισμούς καθαριότητας που διενέργησε το Α.Π.Θ. (διακηρύξεις υπ' αριθμ. 305/2010, 318/2013 και 327/2013) προκύπτει ως συγκριτικό για τον υπό εξέταση διαγωνισμό στοιχείο ότι για την ολοκλήρωση μίας διαγωνιστικής διαδικασίας όπως αυτές απαιτήθηκε κατά μέσο όρο ένας έτος (βλ. Αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 203, 263, 257, 389, 513/2013 και 1, 73/2014).

Το συγκριτικό αυτό στοιχείο θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη από την αναθέτουσα αρχή κατά τον προγραμματισμό της διαγωνιστικής διαδικασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα ικανό χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση του διαγωνισμού έως την 31.12.2014. Ειδικότερα, το Α.Π.Θ. γνώριζε ότι η σύμβαση καθαριότητας που θα προέκυπτε από το με αριθμ. 327/2013 διαγωνισμό θα έληγε στις 31.12.2014, και επομένως ότι, κατά την κοινή πείρα και λογική, για να πληρωθούν οι ανάγκες του σε υπηρεσίες καθαριότητας μετά την ημερομηνία αυτή, όφειλε να προχωρήσει έγκαιρα, ήτοι κατά χρόνο που θα επέτρεπε τη διενέργεια διαγωνισμού, σε ενέργειες και οχλήσεις προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων προς το σκοπό της επιτάχυνσης των απαιτούμενων εγκρίσεων.

Επιπρόσθετα, το επιχείρημα της αναθέτουσας αρχής ότι *“δεν ήταν δυνατόν να δρομολογηθούν νωρίτερα οι διαδικασίες του τρέχοντος διαγωνισμού (...) καθόσον δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζουμε τις ακριβείς ανάγκες του Πανεπιστημίου μας για καθαριότητα (...)”* ανατρέπεται από το γεγονός ότι το αίτημα για έγκριση πίστωσης για το έτος 2014, το οποίο κατατέθηκε στις 24-12-2012 με το υπ' αριθμ. πρωτ. 7502/24.12.2012 έγγραφο του ΑΠΘ προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και αυτά των ετών 2015 και 2016, τα οποία κατατέθηκαν στις 27-01-2014 με το υπ' αριθμ. 19115/27-01-2014 έγγραφο του ΑΠΘ, δε διαφοροποιούνται, ήτοι ανέρχονται όλα στο ποσό των 4.156.686,15€.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι οι ανάγκες σε καθαριότητα είναι πάγιες και διαρκείς, είναι σκόπιμο η κάλυψή τους να προγραμματίζεται (από άποψη χρηματοδότησης, επιλογής διαδικασίας και προβλέψεων της διακήρυξης) έγκαιρα και σε πολυετή βάση, ώστε να μην οδηγείται η αναθέτουσα αρχή στην ανάγκη χρήσης διαδικασιών διαπραγμάτευσης, όπως εν προκειμένω, όπου λόγω της συγκεκριμένης πρόβλεψης στη διακήρυξη και καθυστερήσεων του διαγωνισμού, η σύμβαση τελικώς υπεγράφη μόνο για το τελευταίο τρίμηνο του 2014.

ε) Η εν λόγω σύμβαση να ανατεθεί στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Περαιτέρω, παρέλκει, λόγω μη συνδρομής των ανωτέρω υπό στοιχεία (β) και (δ) προϋποθέσεων, η εξέταση της προϋπόθεσης της υποβολής του αιτήματος στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 παρ. 1 περ. γ του π.δ. 60/2007.

12. Κατά συνέπεια, από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στην προαναφερόμενη διάταξη δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ', ήτοι απρόβλεπτη κατάσταση που να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με τις κατεπείγουσες ανάγκες που

επικαλείται το Α.Π.Θ., προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με την επίκληση της εν λόγω διάταξης.

13. Περαιτέρω, από τη μελέτη του φακέλου της υπόθεσης δεν προέκυψαν άλλα στοιχεία που να αποδεικνύουν και να αιτιολογούν ειδικά και με επαρκή τεκμηρίωση τη συνδρομή περιστάσεων που επιτρέπουν την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007 ή του άρθρου 24 του ίδιου π.δ.

Κατά τη γνώμη, όμως, του μέλους κ. Δ. Λουρίκα, η επικληθείσα επείγουσα ανάγκη συνδέεται αιτιωδώς με το απρόβλεπτο για το Πανεπιστήμιο γεγονός της καθυστέρησης εκ μέρους του Υπουργείου να εγκρίνει τις πιστώσεις για το νέο διαγωνισμό, παρά την επίδειξη επιμέλειας εκ μέρους του Πανεπιστημίου ως προς τη διενέργεια του διαγωνισμού, επομένως συντρέχουν οι προϋποθέσεις του επικαλούμενου άρθρου 25 παρ. 1 περ. β' του πδ 60/2007.

IV. Συμπέρασμα

14. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, κατά πλειοψηφία:

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την απόρριψη του αιτήματος του Α.Π.Θ. και την μη παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. γ' περ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των κτιρίων, εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων του Α.Π.Θ., προϋπολογιζόμενης δαπάνης 771.250,13€ πλέον Φ.Π.Α. και διάρκειας έως τρεις (3) μήνες, λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα 18 Δεκεμβρίου 2014

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Ράϊκος Δημήτριος